

ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA
V CELJU

Celje - skladišče
D-Per

L. 3 št. 9

249/1959

1319590404,9

COBISS

Libojski KERAMIK

Glasilo Keramične industrije Liboje-Celje

V s e b i n a :

1. V deželi socialistične demokracije - Milan Bratina
2. Obračun dohodka - Karel Vitanc
3. Zaključek nagradnega žrebanja - Upravniški odbor
4. Tudi v I. polletju letošnjega leta smo bili v občini po realizaciji plana na prvem mestu - Franjo Tilinger
5. Kaj je na prvem mestu: medsebojni odnosi ali proizvodnja - Po "Planiki"
6. Problematika zdravstvenega zavarovanja, poškodbe in obolenja - Božo Lukman
7. Ob 250. obletnici evropskega porcelana - Franjo Tilinger
8. Delavsko samoupravljanje - Božo Lukman
9. Večji uspeh - večji zaslužek - Franjo Tilinger
10. Partizanski Rog - Lu - Bo
11. Slovo od Rebersakove mame
12. Ali že veste - Božo Lukman
13. Humor v delovni obleki - ER - BO

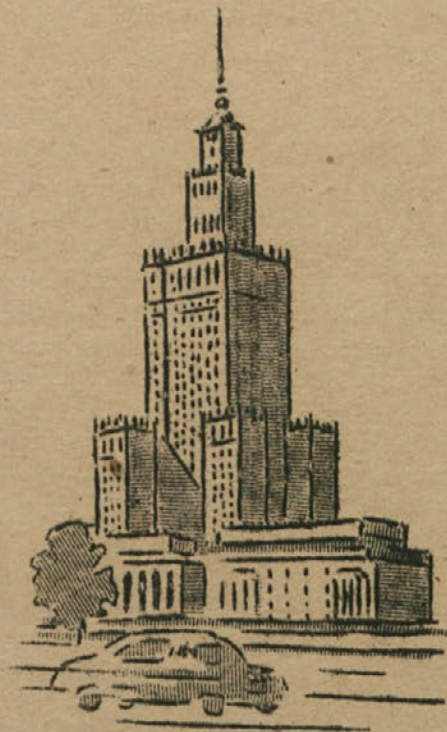
oo O oo

V DEŽELI SOCIALISTIČNE DEMOKRACIJE.

DOM KULTURE V VARŠAVI

Strokovna turneja, ki jo je priredilo Združenje Keramične industrije Jugoslavije po Poljskem, je imela cilj ustvariti povezavo v širšem smislu: torej spoznati sam razvoj keramične industrije, njene bistvene sestavine, organizacijo dela ter samo življenje in napredek v povojnem obdobju. Po prihodu v to deželo smo takoj čutili topel sprejem in pripravljenost k čim širšemu spoznavanju. Na splošno lahko rečemo, da so nam tovariši iz Poljske pokazali in povedali vse, za kar smo se zanimali. Med našim bivanjem smo si ogledali približno dvanajst tovarn, nekaj znanstvenih ustanov, laboratorijev in podobno.

Proizvodnja keramičnih izdelkov sloni pretežno na domačih surovinah. Vse tovarne fajanse in trde kamenine uporabljajo za proizvodnjo lastnih izdelkov domače glin, medtem ko tovarne porcelana uporabljajo izključno uvožene kaoline. Z ostalimi surovinami, ki pripadajo keramičnim gmotam, nimajo težav, ker imajo neizčrpne rezerve kvalitetnega keramičnega

peska, dolomita in ostalih manj plastičnih toda dobrih glin. Bogata ležišča glin imajo predvsem v okolici Boleslavca. Tu obsega dnevni kop precej dolgo področje. Tukaj noč in dan br-zijo bagri, buldožerji, kipperi, zelo dolgi transportni traki, ki glino odvažajo za nadaljni transport. Nekaj kilometrov vstran od dnevnega kopa se pa razprostira jamski izkop, ki je precej dobro mehaniziran. Navedena rudnika z nekaj revirji v glavnem oskrbujeta vso keramično industrijo z glinenimi mate-riali.

Na omenjenem področju živi približno 25 tisoč Ju-goslovanov. To so repatriranci iz leta 1946. Mnogo izmed njih je sodelovalo v NOB. Večina njih dela v rudnikih in v bližnji industriji. Še danes imajo ohranjeno domačo govorico, v srcih nosijo še vse tisto, kar čutijo naši izseljenci širom po svetu, torej ljubezen do lastne grude. Mnogi si žele videti naše kra-je, predvsem sedaj, ko je naša zemlja v popolni zgradnji.

Med tovarnami posebnega tipa bi omenili tovarno fasadnih ploščic. To je majhen obrat, toda zelo mehaniziran. Ploščice izdelujejo direktno iz glin in primesi brez pred-hodne mehanične obdelave mase. Letna zmogljivost obrata je 6 tisoč ton proizvodov ali približno 24 milijonov fasadnih ploščic. Tovarna ima predorne peči kurjene s plinom iz koksarn, ki jih povezuje približno 100 km dolg plinovod.

V tovarnah, ki smo jih obiskovali, smo opazili, da imajo povsod dobro urejen dovoz in vskladiščenje surovin. Me-hanična obdelava mase kakor tudi ostali tehnološki postopki, potekajo po starem klasičnem načinu.

Vendar je povsod opaziti brezhibno obratovanje strojev, kajti postrojenje je večidel masivno in zato toliko bolj odporno proti spremembam mehanične sile oz. obremenitvam. Tehnična zaščita pri delu je povsod razmeroma dobro urejena. Na vseh strojih, tudi tistih, ki imajo najmanjši rotacijski radij, je delo zavarovano.

Med keramičnimi tovarnami, ki smo jih obiskali, smo povsod opazili skrb ekonomičnosti, varčevanje in smisel za izkoriščanje odpadnega materiala oz. defektnega blaga. Tako n. pr. izdelujejo tovarne iz odpadnega blaga (črepinj) z ustrez-nim dodatkom glin sobne peči; črepinje od teh spet uporablja-jo za izdelovanje šamotne opeke srednje kakovosti. Torej re-generacija materiala oz. defektivnega blaga predstavlja važen ekonomski činitelj glede samega gospodarjenja v njihovi pro-izvodnji. Seveda vsako podjetje ureja tak problem za sebe, po svojih tehnoloških možnostih in po svoji specifičnosti glav-nega produkta. Opazili smo, da tak sistematični način koriš-čenja materialov poteka v najlepšem redu in je to pravzaprav nekaka vzporedna veja lastne proizvodnje. Večidel tovarna ima delovne prostore dobro urejene in čiste, videti je tudi, da v oddelkih vlada delovna disciplina.

Znanstveno raziskovalna dela keramične industrije se v glavnem odvijajo v centralnem laboratoriju v Pruškovem in na keramičnih inštitutih v Varšavi. Tovarne pravzaprav re-šujejo svoje vsakdanje probleme, bavijo se tudi z različnimi teh-ničnimi izboljšavami, torej z ekonomičnostjo proizvodnje z uvedbo novih materialov v proizvodnjo, medtem ko vse ostalo univerzalno delo na področju zbiranja znanstvenih podatkov materialov in njih eksploatacijo opravljajo inštituti v Varša-vi. Predvsem je zanimiv razpored dela v centralnem keramičnem laboratoriju. Delo se tukaj razvija sistematično po oddelkih, n. pr. vsak oddelk ima svoje področje, t. j. ožji predmet ke-ramične dejavnosti.

Doslej obravnavana stran našega članka govori večidel o odgovornosti keramične industrije. Bralce bo tudi gotovo zanimalo, kako je tudi drugače, posebne znamenitosti, kraj in sam napredek dežele v povojnem obdobju.

Že samo ime "Poljska" pove, da je to dežela prostranih poljan, torej tista, v kateri je kot prvi civilizirana vojska pustila črne sledove pogorišč in mrličev. Ko se tujece vozi po lepih asfaltiranih in betenskih cestah vse vprek, se mu nehotе poraja misel, od kod tak napredek v prometu. Zvedeli smo kaj kralu, da so večidel avtostrad pripravljali prav v času velike vojne tragedije, torej z namenom: čim hitreje in popolneje pokazati svojo osvajaško moč svobodoljubnim narodom. Kraji, katere smo obiskali, ali pa se v njih med potjo ustavili, so podobni našim naseljen, le da proti severu prihaja do izraza nordijski stil gradnje. Prvo večje mesto, ki smo ga obiskali, je bilo Krakov. Mesto kot tako je veliko in precej zgodovinsko. Tu je bil nekoč pred kakimi 500 leti sedež poljskih kraljev. Še danes je grad zelo privlačna turistična točka zaradi velikih umetnin in dragocenosti, ki so v njem.

Nekaj kilometrov vstran je skoraj v celoti dograjeno povsem novo mesto, to je Nova Unta. Veliko delavsko naselje s približno sto tisoč prebivalcev. To je mesto, ki je bilo skrajna grajeno dokaj enolično. Čeprav so zgradbe pravi giganti, ne predstavljajo posebnega efekta sodobne arhitekture. Zadnja leta je videti, polagajo več pozornosti gradnjam, kar se tiče estetičnosti in modernega pročelja stanovanjskih zgradb. Nedaleč vstran od Nove Unte smo obiskali dve veliki, zelo moderni opekarni.

Navedeni tovarni izdelujeta s polno kapaciteto gradbeni material za to mesto. Od tukaj je na obrežju Visle videti železarske jeklarske orjake, pravi gozd tovarniških dimnikov, rudarskih jaškov in podobnih konstrukcij.

Med našim štiridnevnim bivanjem v Varšavi smo večji del časa koristili za ogled znanstvenih ustanov bližnje keramične industrije, kakor tudi znamenitosti mesta samega. Kakor je znano, je bila Varšava 80% porušena. Dandanes prikazujejo fotografska razstave povojni razvoj mesta. Toda še vedno ni v celoti zabrisane sled vojne, čeravno je izgradnja v popolnem razmahu. Danes šteje mesto skoraj 1,5 milijona prebivalcev. Mesto ima široke nepregledno dolge aleje s stranskimi parki, muzeji in podobno. Med zgradbe, ki se štejejo v ponos mestu je tudi palača kulture in znanosti: imponantna 230 - metrov visoka zgradba s številnimi igrišči, razstavnimi prostori, z nekaj kino dvoranami, z gledališčem za 4.000 gledalcev ter bazenom za 200 kopalcev. V periferiji mesta je športni stadion, zgrajen na gonilah ruševin. Stadion ima 120 tisoč registriranih sedežev, poleg tega še približno 20 tisoč stojišč. Med posebnosti se šteje tudi podzemeljska železniška postaja.

Obiskali smo večidel vse pomembne kraje, kjer so središča keramične industrije. Pot nas je vodila do Baltiškega morja prav do Gdanska, torej do njihovega glavnega pristanišča na severu. Ko se je naše potovanje bližalo h koncu, smo si še ogledali industrijsko središče v Katovicah. To je skoraj milijonsko izrazito industrijsko mesto.

Približno 25 km od Katovic se pred očni odpira skrivnostno strahovit in čuden kraj - to je bilo zloglasno nacistično taborišče Auschwitz, danes mednarodni muzej pod oskrbništvom združenih narodov. Ker je bilo ravno nedelja, je bilo

na veliken parkirnen prostoru večje število vozil iz evropskih držav. Za množico obiskovalcev je poskrbljeno z okrepčevalnicami, s številnimi kioski napolnjenimi z revijami in ilustracijami velike tragedije.

Človeka stisne v prsih, v sebi čuti strah in hkrati razburjenost, ko stopi skozi dvojno žično ograjo, ki je bila nekoč nabita s strahom v notranjosti taborišča. Ta kraj meri po svoji razsežnosti 140 kvadratnih kilometrov. V njem je bilo na različne načine umorjenih 4,5 milijona ljudi. O veliki morilščini pričajo številni bloki, gruda človeških las (8 ton) in še preproge iz njih, tisoč zobnih protez, pravtako tudi proteze invalidov, velike shrambe otroških priborov, oblek, igrač, cele dvorane kovčkov, priborov in vsega, kar rabi človek za na pot in še

vrsto drugih predmetov, da ne govorimo o napravah za masovno uničevanje ljudi. Zares je, da je bil človek tukaj brez imena, torej samo številka. Ko človek vidi vse to, čeprav napiše samo delček vsega tistega, težko razume, da je to storil človek, torej prav kulturn in civiliziran človek, ki je prikazal samega sebe v najgrši podobi, ki je potaptal v sebi dostojanstvo in ugled ter svoj narodni ponos za mnoga leta.

Na koncu bi še omenili nekaj splošnih vtisov iz deželo, ki je po razvoju in svojem načinu izgradnje nau najbližja. Povsod smo opazili, da ti ljudje goje simpatije do narodov Jugoslavije, saj to dokazuje gostoljubje, ki so nam ga povsod izkazali. Videli smo, da cenijo predsednika Tita kot heroja narodov Jugoslavije in kot borca za pravice delovnega ljudstva. To smo večkrat opazili, dejali so nam: "Lahko ste ponosni nanj".

Ob slovesu so sporočili po nas pozdrave vsenu našemu ljudstvu z željo po širšem sodelovanju z nami.

Milan Bratina.

OBRAČUN DOHODKA.

Bolj kot kdajkoli doslej smo nestrpno pričakovali prvi obračun dohodka, saj je bilo toliko nejasnosti, kako bodo vplivali novi elementi kot: popravljene minimalni osebni dohodki, povišani vzdrževalni stroški, novodoločeni osebni prejemki in drugo na višino dohodka in njegove delitev. In uspeh? Tudi največjemu pesimistu je zadoščeno. Kar konkretizirajmo:

V dobi januar - junij smo po razporeditvi razlik izrednih dohodkov in izdatkov prodali blaga v vrednosti 190,854.351.- din, medtem ko smo po družbenem planu podjetja predvidevali 174,642.000.- din in smo tako dosegli izpolnjevanje plana za 109%.

Po odbitku poslovnih stroškov v višini

105,396.527.-din

ostane dohodek

85,457.824.- "

Od tu dalje je analiza vse bolj zanimiva, ker je dohodek pač osnova, ki se razdeli na prispevke družbeni skupnosti in na del, s katerim podjetje prosto razpolaga. Po planu smo predvidevali dohodek v višini 72,465.500.-din

dosegli pa z obračunom

85,457.824.- "

v procentnem prikazu

118

Družbenih prispevkov smo iz dohodka vplačali 17,618.736.- "

Razlika pa predstavlja čisti dohodek podjetja 67,839.088.- din

=====

Ta je razdeljena na:

a. del namenjen za izplačila osebnih prejemkov 56,985.000.- din

b. na del za sklade podjetja

10,854.088.- "

Poleg regresivne lestvice obračuna družbene obveznosti je pri letošnji delitvi dohodka novost posebna udeležba podjetij pri ugodnejšem razmerju izračuna prispevkov iz dohodka. Tako bi morali vplačati družbenih dajatev v višini

19,479.048.-din

in ker na pozitivno razliko v letu 1959:1958 participirano

s 50% udeležbo, nam je odstopljeni znesek

1,860.312.- din

kot posebno priznanje pri izboljšanju doseženega dohodka. Za tiste, ki z zanimanjem spremljajo gospodarski razvoj podjetja, doseganje čistega dohodka in delitev navajen poseben primerjalni pregled:

	Družbeni plan	Doseženo	Odstotek letni	Prvo pol-letje 1958	%
Celotni dohodek	328.000	190,854	58	116	143,866 133
poslovni stroški	183,069	105,397	58	115	81,320 130
dohodek	144,931	85,457	60	118	62,546 136
prispevki iz dohod.	18,000	17,619	98	195	18,126 97
čisti dohodek	126,931	67,839	54	107	44,420 153
osebni dohodki	111,500	56,985	51	102	42,544 134
skladi podjetja	15,431	10,854	70	141	1,876 579

Ti rezultati se spreminjajo v primerjavi s tabelami pripravljalnega postopka k tarifnemu pravilniku, vendar razmerje med skladi in osebnimi dohodki ni porušeno.

Od doseženega zneska čistega dohodka odpade na prizadevanje delovnega kolektiva 60,093/n din ostanek pa na tržne in komercialne pogoje poslovanja 7,746/n din. Tako krijemo vse osebne prejemke izključno iz tistega dela čistega dohodka, ki ga ustvarja delovni kolektiv. Od namenjenih sredstev za osebne prejemke smo obračunali in že izplačali prejemke po tarifnem in akordnem pravilniku 54,610/n din za premije in nadosebni dohodek pa je rezervirano 2,375/n " ki se bodo obračunale po posebnem pravilniku. Sredstva namenjena za sklade pa so ostala nerazporejena razen zneskov, ki smo jih dolžni vplačati v svoj rezervni sklad in skupni sklad podjetij.

Karel Vitanc.

ZAKLJUČEK NAGRADNEGA ŽREBANJA.

Z vprašanji za nagradno tekmovanje smo zaključili in nam ostane le še to, da povemo, koliko članov kolektiva je dalo odgovore na ta vprašanja in kakšni so bili odgovori.

Pričakovali smo, da bo večje število članov kolektiva sodelovalo pri reševanju vprašanj, saj so po svoji vsebini zanimiva in povezana z življenjem slehernega člana, toda je že tako in uredniški odbor se je moral spriježniti s sedmi reševalci nagradnih vprašanj.

Pravilnost odgovorov je ocenjeval Uredniški odbor na seji dne 13.8.1959. Odločil se je za točkovanje po posameznem vprašanju tako, da bi bilo za vse pravilne odgovore moči doseči največ 60 točk.

Ko je odprl kuverte od vseh udeležencev tekmovanja, je ugotovil, da 2 odgovora ne prideta v poštev, ker se nanašata le na prvih lo vprašanj, medtem ko ostalih 20 niso rešili. To so bile rešitve tov. Štefke Jelen in Alojzije Jelen, za kateri nam je žal, da nista tekmovali še naprej, saj so odgovori zelo dobri.

Ostalih 5 pa je bilo ocenjenih takole:

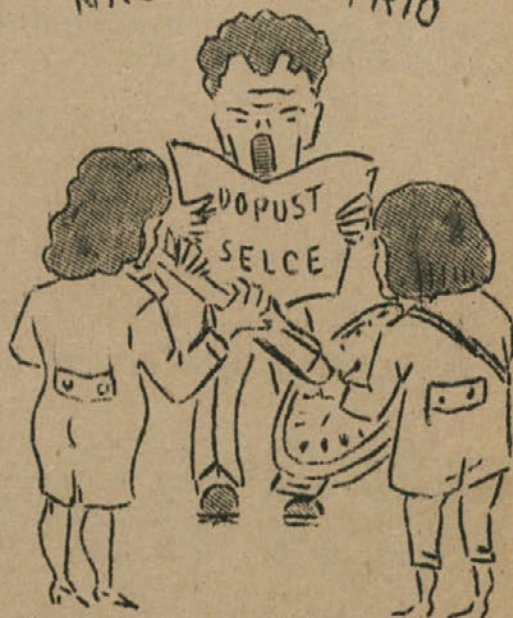
1. Vili Germednik	-	58	točk
2. Terezija Zupanc	-	52	"
3. Milica Zupanc	-	51	"
4. Ciril Adrinek	-	45	"
5. Anton Vočko	-	41	"

Ko je Uredniški odbor tehtal in presojal pravilnost posameznih odgovorov, je bil v prvih primerih nekoliko v zadregi, ker so odgovori zahtevali ocenitev na pol točke, če bi hoteli biti v oceni popolnoma pravični. To preciznost smo v teh primerih opustili, ker smo ugotovili, da bi tako ocenjevanje ne vplivalo na rezultat. Nekateri odgovori so nas pripeljali celo do smeha. Tako nas je razpoložil odgovor, v katerem nekdo pravi, da je bila posledica gladovne stavke pri rudniku "odpust 40 stavkokazov s predtvezo, da ni dela".

Mislimo, da je to le neljuba pomota. Če pa gre za zamenjavo pojmov v tem, da zamenjamo delavca, ki stavka, z delavcem, ki v času stavke še naprej hodi na delo, je seveda stvar drugačna. V pojasnilo "grešniku": Stavkokaz je delavec, ki se noče odzvati solidarnosti stavkujočih, temveč nadaljuje z delom. Takega delavca pa brez dvoma lastnik podjetja ni odpustil, temveč je lahko pričakoval, da ga bo postavil na boljše delovno mesto. O tem naj bi bilo dovolj.

Zato pa bi še povedali, kako v neugodnem položaju smo se znašli zaradi razporeditve nagrad. Ura je namreč več vredna, kot se je prvotno predvidevalo, zato smo bili mnenja, da naj bi bila za prvo nagrado. Da bi pa obveljalo mnenje tudi tistih, ki so vztrajali na tem, da je bil vrstni red že določen, smo se odločili za kompromisno rešitev: to je, da smo prvo in drugo nagrado žrebali. Žreb je izvedla tov. Jožica Suler, ki je prvo nagrado ponovno potegnila "teden dni dopusta v Selcah". Da bodo vsi udeleženci tega tekmovanja, kakor

NAGRAJENI TRIO

tudi ostali člani kolektiva, ki so spremljali vprašanja, vedeli, kakšni so pravilni odgovori, jih v skrajšanem tekstu objavljamo.

ODGOVORI NA NAGRADNO TEKMOVANJE.

1. V jeseni 1815 je bila stavljena v pogon. Lastnik je bil Ignac Šmidl z delničarji.
Tovrstne tovarne v bližini so bile: v Kasazah, Gotovljah in Megojnicah.
2. DHD "Svoboda" Liboje je bila ustanovljena v jeseni l. 1929 na pobudo zabukovških svobodašev in Karla Pečnika ter Anzelma Šusterja iz Liboj.
V upravni odbor so bili izvoljeni:
 - 3. Predsednik : Martin Zupanc
 - Blagajnik : Anzelm Šuster
 - Tajnik: Jože Šlezinger
 - Člani : Karel Pečnik
 - Viktor Oblak
 - Edi Kozovinc
 Nadzorni odbor pa : Ludvik Oblak, Stanko Šuperger in Jože Pader.
3. V tovarni se je pričela prva stavka 15.5.1940 in je trajala do 22.7.1940. Vodila sta jo Martin Zupanc in Karel Kveder. Direktor podjetja je bil Milan Kocijan, tovarno pa je stražilo 14 orožnikov. Najbolj vnet orožnik, ki je vodil stavkokaze na delo, je bil Hribar.
4. Prva partijska celica v Libojah je bila ustanovljena v mesecu aprilu 1934. Člani so bili: Rudi Debelak, rudar iz Zagorja ob Savi, Rudi Cilensšek, rudar iz Migojnic in Leon Pačnik, po rodu iz Prevalj.
5. Največji sloves so dosegli izdelki tovarne po lepoti in kva-
liteti v letu 1870, ko je bil lastnik Rudolf Schütz.
6. Najostrejša gladovna stavka je bila v rudniku Liboje meseca marca l. 1934. Posledica je bila, da so odpovedali delo 44 rudarjem. Začela so se nova pogajanja in delodajalci so preklicali odpoved za večino, niso pa pristali na sprejem petih rudarjev - organizatorjev stavke. To so bili: Debelak, Cilensšek, Pačnik, Golavšek in Blatnik. Vsi ti so bili obtoženi protidržavne dejavnosti in so bili obsojeni na zaporne kazni od 3 mes. do 3 let.
7. Zlet "Svobod" v Celju je bil 7. julija l. 1935. Najbolj se je izkazal v pripravah za ta zlet 12-članski pevski zbor libojske "Svobode", ki ga je bil v aprilski številki "Svobode" tajnik "Svobod" zelo dobro ocenil. Pepi Pospoh pa se je kot zastavonoša v predvolilnih demonstracijah v Celju pokazal zelo hrabrega. Posledica zleta je bila, da je ban dravske banovine izdal odlok o razpustu delavske telovadne in kulturne zveze "Svoboda" z vsemi njenimi po-
družnicami.

Takratni predsednik : Martin Zupanc
 tajnik : Anton Pogelšek
 blagajnik : Pankrac Gothe
 člani: Jože Pader
 Viktor Oblak

Obstoja še druga verzija, ki je pa uredniški odbor ni mogel preveriti.

8. I. Savinjska četa je bila ustanovljena dne 26.7.1941 na večer pod Kotarjevo domačijo. Od Libojčanov je bil navzoč Vili Reberšak. Za komandirja čete je bil izvoljen Jože Letonja "Golob", kasneje "Kmet".
9. Akcija "v Liboje po denar in sardine" se je izvršila maja 1.1943. Akcije so se udeležili tov. Zupanc Ludvik - Ivo, Reberšak Vili - Rado, Cilenšek Rudi - Vrankar, Raček Matjež, Poteko Rudi ter minerski Jovotov vod. Strgar je zvedel, da imajo v rudniku večjo količino norveških sardin ter da so sprejeli denar za izplačilo mezd in živilske karte. Ko so obkolili strojarno in zgradbo rudnika, so zahtevali blagajnika, ki jim je res v strahu izplačal cca. 125.000.- RM ter jim izročil živilske karte. Medtem pa je Jovotov vod praznil skladišče sardin. Dež je neprenehoma padal in je za njimi zabilisal vse sledove. Pred odhodom so še razbili vse strojne naprave.
10. Podjetje so prevzeli delavci v samoupravljanje 12.9.1950.
 Predsednik DS : Rihard Vidmajer
 " UO : Ivan Jakob
11. Pomotoma je navedeno, da je bila požgana Horvatinova domačija, gre za požig Barlečičeve domačije. Družina Horvatin je bila izseljena v nemško taborišče, od koder se je vrnila samo hči, medtem ko sta oče in mati v taborišču umrli mučeniške smrti. Vodstvo Slovenskega osvobodilnega gibanja je obsodilo zaradi izdajstva na smrt Štefana Vaša in oba Barlečiča. Takrat je bila tudi požgana Barlečičeva domačija. Sin Barlečiča se je sicer umaknil smrtni obsodbi in je bil na begu lažje ranjen. Po ozdravljenju je aktivno sodeloval pri gostapu ter pri zasramovanju in mučenju talcev in ujetih partizanov v Dobrovoljah, med katerimi je bil tudi Avguštin Horvatin - Čato.
12. V pripravljalnem odboru za ustanovitev "Svobode" so bili:
 predsednik : Darko Šuler
 člani : Božo Lukman
 Martin Goršek
 Edvard Loznik
 Stano Marcijan
 Anton Ivnik
 Jože Gote
 Martin Zupanc
 Franc Oblak
 Edi Kozovinc

in drugi stari svobodaši.

Ustanovni občni zbor je bil dne 25.X.1952. Prvi film je bil predvajan 29.XI.1952. Naslov filma je bil "Plavik 9".

14. Konštruktor nove predorne peči je Vili Nastran. V pogon je bila stavljena meseca maja 1951. Po istem načrtu so grajene 2 takšni predorni peči v Keramični tovarni v Mladenovcu.

15. Prva izvozna pošiljka je šla poleti l. 1957 za južno Ameriko državo Paragvaj v količini 12.000 krožnikov, v vrednosti 966.000.- din
16. V proizvodnji keramike smo uporabljali po osvoboditvi naslednje domače materiale: v lastnih rudnikih smo pridobivali, in sicer v Libojah, Goveah, Novem mestu, Izlakah pri Zagorju in kremenčev pesek ter "feldšpat" iz Legna pri Slovenjgradcu, Ratkoveca, s Pohorja, in glino, ki so nam jih dobavljala rudarska podjetja iz Arandjelovca (Švabinac, Rudovec, Vrbica), Busovača iz Prijedora, Globokoga pri Krškem, in "feldšpat" in kremenčev pesek iz Novega mesta, Pule, Prilepa in v začetku od "Mineral" iz Beograda. Poleg tega pa smo še uporabljali marmor iz Stahovice in dolomit iz Vitanja.
17. V odnosu na l. 1939 se je proizvodnja v lanskem letu povečala za 2 x in za cca. 1/7. Leta 1939 je bilo zaposlenih cca. 220 delavcev, leta 1946 - 226 in leta 1950 - 302 delavca.
18. Na padec kvalitete po osvoboditvi so predvsem vplivali naslednji činitelji: pomanjkanje strokovnega kadra, predvsem pa pomanjkanje surovin, ki so se do takrat uporabljale v proizvodnji.
 Iz teh razlogov so se začele v proizvodnji uporabljati domače napreizkušene in nekvalitetne glino.
 Pred vojno je tovarna slovela po izredno kvalitetni okrasni keramiki, medtem ko je proizvodnja po osvoboditvi obsegala le gospodinjsko keramiko in kasneje tudi sanitarno keramiko.
 Predvojno kvaliteto smo uspeli doseči na pomlad leta 1958, in sicer z uvoženim loščilom iz Zap. Nemčije ter poljsko glino.
19. V keramično proizvodnjo spada: vse vrste proizvodnje opeke, keram. kanalizacijskih cevi, šamota, lončarstva, pečarstva (glinaste peči), glinasta ornamentika, gospodinjska keramika, sanitarna keramika, dekorativna keramika, elektro-porcelan in drugi tehnični izolacijski izdelki (avtomobilske svečke, izolatorji pri električnih napravah, radio napravah, električnih avtomatih, strojih itd.).
 Značilno za proizvodnjo opeke je, da se uporablja samo glina, ki se predelana brez primesi uporablja za končne izdelke. Važno je, da je glina plastična in da ne vsebuje preveč kovin. Značilnosti proizvodnje keramike veljajo tudi za kamenino in porcelan le, da za proizvodnjo keramike uporabljamo materiale z nižjim tališčem in da se žganje izdelkov vrši tako, da se več izdelkov žge v eni kapici. Vsled nižjega žganja ostane fajansa porozna, medtem ko porcelan (sintra) ostekleni.
 Glede na kvaliteto pa delimo keramiko na: terakoto, majoliko, fajanso, kamenino in porcelan.
20. Največ čistega dohodka je podjetje ustvarilo v letu 1952. V tem letu so bile podeljene 3 plače nad tarifnim pravilnikom. Iz čistega dohodka (dobička) pa so bila nabavljena naslednja osnovna sredstva: osebni avto "Olympia", kinoprojektor "Iskra" Kranj in transformatorska postaja.
21. l. številka "Keramika" je izšla l.naja 1957. Osnovni namen je seznaniti vse člane kolektiva o finančnih uspehih podjetja, o proizvodnji, o stanju na tržišču, o novih izdelkih,

da janje pojasnil na razna vprašanja glede upokojitve, kvalifikacij, prenašanje sklepov delavskega upravljanja itd. Osnovna načela lista so, da se objavljajo prispevki, katerih vsebina je nepristranska, da o vseh važnih dogodkih informirni kolektiv in da onogoči po njen svobodno izražanje pripomb, predlogov na račun dela v podjetju itd.

22. Direktorji podjetja po osvoboditvi so bili:
Milan Kocjan : do avgusta 1945
Stanko Hauptman : do februarja 1946
Anton Dvojmoč: do septembra 1950
Ivan Fajfer: na tem položaju samo nekaj mesecev do marca 1951
Lojze Antončič: kot v.d. direktor do septembra 1951 l.
Anton Spacapan : do marca 1953
Rado Stegu: do februarja 1958.
23. UO je sklenil nabaviti nemško loščilo na 5. redni seji dne 13.7.1957. Vzroki, da je UO sprejel tak sklop, so bili v tem, ker je z domačin loščilom izdelano blago dobilo lasnice in je bilo za prodajo neuporabno.
24. Pod naslovom "Bilten in denar" je bila objavljena šalji-va notica z namenom, da kritično oceni položaj nekaterih podjetij v odnosu na druga podjetja. Besedi "konkurenca" in "regres" pa nam ta položaj pojasnjujeta s tem, ker je v "Jugoporcešanu" v Titoven Velesu bila krita izguba čez 100,000.000.- din, čeprav je bil del te izgube napravljen zaradi znižanja cen, kar je na tržišču pomenilo nelojalno konkurenco.
25. Prva anketa je bila objavljena v 3. številki 1. letnika. Anketiranci so morali dati odgovor na vprašanje, kateri faktor je pri njihovem delu najvažnejši. Rezultati ankete so bili objavljeni v 4. številki, in sicer je bilo pravilno izpolnjenih 30 anket. Kot najvažnejši faktor so postavili na 1. mesto "medsebojne odnose".
26. Zlogovnica je bila objavljena v 3. številki 1. letnika; njen avtor pa je Vili Germadnik. Za pravilno rešitev je prejela prvo nagrado Milica Zupanc. Pravilna rešitev zlogovnice nam je dala rek: "Manj harisa - več dobička".
27. Volitve v zbor proizvajalcev so bile dne 26.10.1957. Izvoljena sta bila tov. Božo Lukman in Štefka Dvojmoč. Njih mandatna doba traja 4 leta.
28. Naši izdelki so bili pohvaljeni na razstavi "Celje 57". Pri mašen paviljonu se je dalj časa zadržal podpredsednik Zveznega izvršnega sveta tov. Edvard Kardelj. Razen njega pa je pohvalil razstavo tudi Franc Leskovšek - Luka.
29. Zadnje volitve v delavski svet so bile dne 12.4.1958. Za predsednika je bil izvoljen tov. Alojz Šalej. Največ glasov so dobili: Šalej Alojz 363, Stanko Marolt 335 in Ivan Satler 331.
30. Članek, v katerem piše urednik, da je prejel preveč prispevkov in zato ne bodo mogli vseh objaviti, je imel naslov "Sanje". Izšel pa je v številki 9, letnika 2.
31. 1. 1929 je bil na ustanovnem občnem zboru društva "Svoboda" Ludvik Oblak izvoljen v nadzorni odbor. Delal je v pevski in tamburaški sekciji, in sicer je 1. 1932 postal pevovodja mladinskega pevskega zbora. Padel je meseca avgusta

1944 leta v Stranski vasi pri Žužembergu.

Uredniški odbor

TUDI V I. POLLETJU LETOŠNJEGA LETA SMO BILI V OBČINI
PO REALIZACIJI PLANA NA PRVEM MESTU.

Protí koncu meseca julija je Občinski ljudski odbor Žalec sklical sejo zborá proizvajalcev, kateri so prisostvovali tudi predstavniki podjetij, ter podal poročilo o izvršitvi občinskega družbenega plana v rudarstvu in industriji v I. polletju leta 1959. Povzemanó nekaj podatkov po tem poročilu.

Vsa industrijska in rudarska podjetja v občini so v I. polletju uspešno izpolnila zadolžitov po družbenem planu, pa čeprav v nekoliko drugačni strukturi, kot je bilo to predvideno. Spremembe strukture proizvodnje so zahtevale dejanske potrebe tržišča.

Letni plan celotnega dohodka je dosežen z 42,2%. To je za I. polletje povsem realna realizacija glede na sezonski način poslovanja nekaterih podjetij (opeka, stavbeno pohištvo, zinski artikli itd.) Razen tega na višino realizacije celotnega dohodka bistveno vpliva znižanje prometnega davka v tekstilni industriji.

Kako so ti vplivi vplivali na posamezna podjetja najbolje vidino iz naslednje razpredelnice:

Podjetje	Celotni dohodek 1959			Delovna sila		
	po planu	real. do	3:2	plan	real.	6:5
	podjetja	30.6.		podj. I/II		
1	2	3	4	5	6	7
Rudnik Zabukovec	700.369	296.491	42	937	897	95
Keramična Liboje	348.292	193.985	56	426	439	103
Kov. podj. Žalec	120.063	55.919	47	85	81	95
Opekarna, Ložnice	65.000	14.111	22	102	84	82
Tov. pohištva, Polzela	95.000	48.097	51	93	91	98
Les. podj. Šempeter	46.000	40.000	53	72	69	96
TT Prebold	2,804.236	1,333.243	48	712	730	103
TT Šempeter	445.604	220.451	49	140	137	98
TT "Juteks" Žalec	808.557	357.043	44	180	196	109
Tov. nog. Polzela	1,100.000	505.000	46	537	541	101

Naše podjetje je tudi v tem poslovnem obdobju doseglo v primerjavi z drugimi podjetji v občini zelo lep rezul-

tač. Kljub visokemu planu, saj je ta višji kot lanskoletna rekordna realizacija, smo v odstotnem preseganju plana na prvem mestu. Upano, da bo rezultat ob zaključku leta v odstotkih enak rezultatu v prvem polletju.

Franjo Tilinger.

KAJ JE NA PRVEM MESTU: MEDSEBOJNI ODNOSI ALI PROIZVODNJA.

Kako boste odgovorili na to vprašanje?

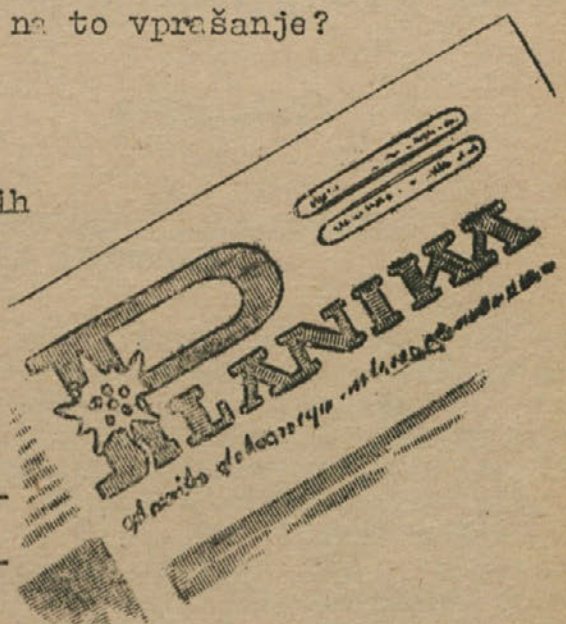
Če slučajno vprašate kakega predstojnika - zlasti takega s povprečno strokovnostjo - za njegovo mišljenje o medsebojnih odnosih v podjetju, bo verjetno odgovoril nekako takole: "Verjamem, da postajajo medsebojni odnosi v podjetju iz dneva v dan važnejši. Toda obžaljujem! Niman časa, da bi se bolj poglobil v to važno vprašanje. Moje glavno delo je proizvodnja".

Ni težko razumeti, zakaj zavzemajo mnogi predpostavljene in vodilni ljudje tako stališče. Precej lažje in enostavnejše je izgovoriti se, češ da je naloga vodilnih ljudi skrbeti za proizvodnjo, kot pa lotiti se res za vodilne ljudi najvažnejšega posla -- dela z ljudmi in s tem torej medsebojnih odnosov.

Zahtevan proizvodnje ni težko zadostiti, če je to naša neposredna naloga. Če na primer izdelujemo čevlje, vemo točno, kaj nam je storiti in vse niti so v naših rokah. Če pa smo vodilna oseba, potem se razmere bistveno spremenijo.

Če smo postali na primer v našem primeru prvi delavec oddelka za izdelovanje peta, potem smo odgovorni za to, da se izdelata določeno število teh delov, ki jih sami ne moremo narediti, našli smo se torej v situaciji, v kateri smo prisiljeni napraviti neko delo s svojimi podrejenimi, ki so med nami in proizvodnjo. To se pravi, da je objekt sleherne vodilne osebe, ne glede na kateri stopnji hierarhične lestvice v podjetju je v nasprotju z mnenjem mnogih vodilnih oseb, ki smo jih v začetku omenili, pravzaprav človek in ne proizvodnja.

Toda mnogi ljudje so zelo čudni in občutljivi in jih zato ne moremo spoznati z zakoni prirodnih znanosti in tehniko računanja. Zanje nikdar ne vemo, kako bodo na posamezne naše naloge reagirali. In prav zato je za večino vodilnih ljudi najenostavnejša in najugodnejša rešitev vprašanje vodenja v tem, da delajo z ljudmi tako, da se takoj navdušijo za vsako idejo in jim je "glavno delo" proizvodnja.

Vodilna oseba lahko skrbi za nabavo materiala, za proizvodne programe in njih uresničitev, za razdelitev gotovih proizvodov itd., kjer je to stvar, zaradi katere podjetje ali ustanova uspeva ali propada; ne more pa proizvajati, ker proizvajajo edino le delavci. Zato mora vodilna oseba usmerjati vse svoje napore v to, da postopa s svojimi podrejenimi tako, da so le-ti voljni pomagati mu z izvrševanjem nalog.

Poglejmo sedaj našo proizvodnost! Če je ta visoka in če narašča kljub raznim preprekam in prekinitvam dela, potem smo svoje delo kot vodilna oseba dobro opravili. Če pa je naša proizvodnost nizka in morebiti še pada kljub dobrim pogojem dela, potem je to znak, da moramo svoje odnose in način dela z delavci izboljšati.

Pomnino: če ina vodilna oseba okrog sebe podrejene, ki ji pomagajo, potem je podjetju v veliko korist, če te pomoči ni deležna, potem svojega dela ni opravila tako, kot je bilo od nje pričakovati!

Po "Planiki!"

PROBLEMATIKA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA, POŠKODBE IN BOLENJA.

Na Okrajni skupščini socialnega zavarovanja so pri obravnavi zaključnega računa ugotovili visok primanjkljaj zaradi naraščajočih stroškov zdravstvenega zavarovanja. Na osnovi njihovega priporočila sta oba zbori Občinskega ljudskega odbora na seji razpravljala o poročilu zdravstvene problematike.

Na področju občine je skupaj 15.834 zavarovanih oseb. Za ambulantno zdravljenje je bilo porabljenih v letu 1958 19,040.000 din ali za 27% več kot v letu 1957, za zdravila 13,029.000 din ali za 17% več kot v letu 1957. Odstotek obolenj se je lani povečal od 4,1% v letu 1957, na 4,5% v lanskem letu. To je seveda občinsko povprečje. Za naše podjetje pa je še celo slabše, saj se je povečalo za dvakrat v odnosu na občinsko povprečje. Ta podatek je razviden iz spodaj navedene preglednice o gibanju bolnikov za vsa podjetja v občini.

	1956	1957	1958
1. Rudnik rjavega premoga, Zabukovica	2,9	6,6	7,4
2. Keramična industrija, Liboje	3,4	4,2	5,4
3. Savinjska tovarna opeke, Žalec	3,0	4,6	1,9
4. Lesno podjetje, Šempeter	3,2	2,9	4,6
5. Tovarna pohištva, Polzela	5,7	4,8	5,5
6. Tekstilna tovarna, Prebold	3,6	3,1	3,5
7. Tekstilna tovarna "Juteks", Žalec	2,2	4,8	5,3
8. Tovarna nogavic, Polzela	3,8	3,6	3,5
9. Tekstilna tovarna, Šempeter	4,5	3,5	5,2
10. Gradbeno podjetje, Žalec	3,7	3,1	4,4
11. Kmetijsko gospodarstvo, Žovnek	2,8	6,8	6,1
12. Kmetijsko gospodarstvo, Vrbje	2,6	2,2	3,1
13. Kmetijsko gospodarstvo, Šempeter	2,6	2,2	3,7
14. Kmetijsko gospodarstvo, Arja vas	2,2	2,6	2,3
15. Kmetijsko gospodarstvo, Latkova vas	2,3	2,4	2,7
16. Inštitut za hmeljarstvo, Žalec	0,3	1,8	0,9
17. Agroservis, Šempeter	4,2	2,5	3,7
18. Hmežad, Žalec	1,8	2,4	3,5

Koliko delovnih dni smo izgubili z bolezenskimi dopusti? Kar 97.347 v celi občini. Mi smo k tej številki prispevali 9.314 delovnih dni. Ni niti malo, kaj? V idealnem primeru, če bi ne bilo nobenega bolnega, bi lahko delali s 34 ljudmi manj in bi ustvarili isto proizvodnjo.

Po vrstah nezmožnosti za delo delimo izgubljene dni

v:

poškodbe	10.639
bolezni	70.990
nosečnosti in porodi	15.718

V tem poročilu je tudi analiza delovnih nesreč in drugih poškodb. Pri teh naše podjetje ni na najslabšem mestu in smo v tem pogledu dosegli gotove uspehe. Bo pa treba še bolj paziti na ukrepe proti prehladu delavcev in na preskrbo s toplim dopoldanskim obrokom, s čimer bomo pozitivno vplivali na odpornost delavcev, ki nimajo urejene prehrane.

K zaključku bi pripomnil le še to, da je v tem poročilu omenjeno, da HTZ komisija v našem podjetju ni najbolj delavna in da smo imeli lani zaradi bolezni izgube na narodnem dohodku 26,500.000 din in da od tega odpade na poškodbe 2,000.000.- din.

Božo Lukman.

OB 250. OBLETNICI EVROPSKEGA PORCELANA.

Vsi evropski centri porcelana proslavljajo letos 250. obletnico evropskega porcelana. Verjetno ne bo odveč, da tudi mi posvetimo tej obletnici nekaj vrstic.

Porcelan je bil v Evropi prvič izdelan 28. marca 1709. leta. Izdelal ga je alkemist in "proizvajalec zlata" Johann Friedrich Böttger, doma iz Berlina. Ta človek je kasneje postal simbol evropskega porcelana, njegovo ime nosi danes inštitut v centru evropske industrije, to je v Selbu na Bajer-skem.

Evropejci so že davno pred tem časom želeli odvzeti Kitajcem porcelansko tajnost. Kljub vsestranski špijonaži raziskovanju, eksperimentiranju, podkupovanju in končno tudi ubijanju se niso mogli dokopati do porcelanske tajnosti, katero so Kitajci poznali že od 6. stoletja pred našim štetjem in katero so čuvali s tipičnim kitajskim fanatizmom. Borba za porcelansko tajnost je praktično trajala vse od leta 851, ko je prvi kitajski porcelan (Kitajci so ga imenovali Ting-Yao) videl tujece arabski trgovec Solymann. Od Evropejcev so videli prvi kitajski porcelan, katerega so dolgo časa nazivali (belo zlato), venecijanski trgovci Palo s svojim bratom in sinom Markom. Čeprav je sin Marko živel na Kitajskem 25 let in prepotoval vse kraje, mu ni uspelo odkriti tajnost proizvodnje porcelana.

Kakor vidimo, je Kitajcem preko 2.000 let uspelo obdržati tajnost proizvodnje porcelana za sebe. V Evropi je bilo proizvodnja porcelana tajnost le kratek čas. V nekaj letih je zrastle vrsta porcelanskih tovarn. Kitajski porcelan ima še danes v svetu sloves, toda Evropa si je s svojimi nekaj porcelanskimi tovarnami in porcelanskimi izdelki, bogatimi po svojih oblikah, najrazličnejših dekorjih in kvaliteti osvojila velik del svetovnega tržišča.

Franjo Tilinger.

DELAJSKO SAMOUPRAVLJANJE.

Delavski svet:

POROČILO IN PREMIJE.

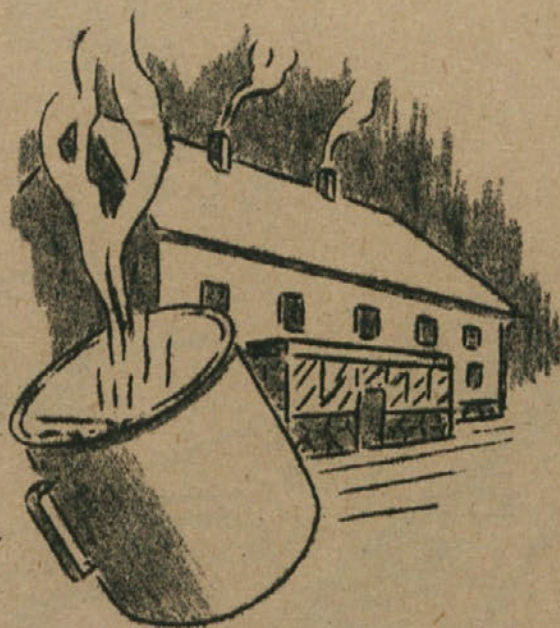
V začetku julija je dal predsednik poročilo o polletnem poslovanju in ugotovil, da smo z doseženimi uspehi lahko zadovoljni.

Zaradi polletnega obračuna ni bilo mogoče obračun premij napraviti za vsak mesec sproti. Preden pa smo pristopili k obračunu, je delavski svet dopolnil pravilnik s tem, da se vključijo v premiranje tudi tisti, ki jim ni bilo mogoče določiti premijskih pravil. (V nekaterih točkah in razvrstitvah po skupinah je bil pravilnik spremenjen). Te imenujemo kratko "dohodkerji" in zasedajo v glavnem delovna mesta v pomožnih službah (ključavničarji, kurjači, zidarji, električarji itd.), del jih je pa v tehnični in administrativni službi (administr. tehniki, knjig. uslužbenci itd.).

RESTAVRACIJA LIBOJE.

Občinski ljudski odbor je odklonil, da bi bil investitor restavracije v Libojah in tudi rudnik Zabukovica ni v taki meri zainteresiran, zato je to gradnjo prevzelo naše podjetje. Rudnik Zabukovica je v ta namen dal z brezplačnim prenosom našemu podjetju na razpolago bivše garaže, v katerih se bo gradila restavracija; naše podjetje in občinski ljudski odbor pa bosta dali potrebna finančna sredstva.

S pripravi za gradnjo smo že pričeli. Gradbeno delo je prevzelo gradbeno podjetje "Remont" iz Prebolda. Gradbeni odbor, ki vodi gradnjo, ima na razpola-

go 4,136.000.- din in sicer 2,936.000.- din od občinskega ljudskega odbora (to je prispevek Prebolca v skupni sklad Občine) in 1,200.000.- din, ki jih je dalo naše podjetje.

Delavski svet je sprejel sklep, da sprejme prenos zgradbe v smislu pogodbe in da prevzame odgovornost investitorja s tem, da gradnjo vodi gradbeni odbor.

SPREMEMBA TARIFNEGA PRAVILNIKA.

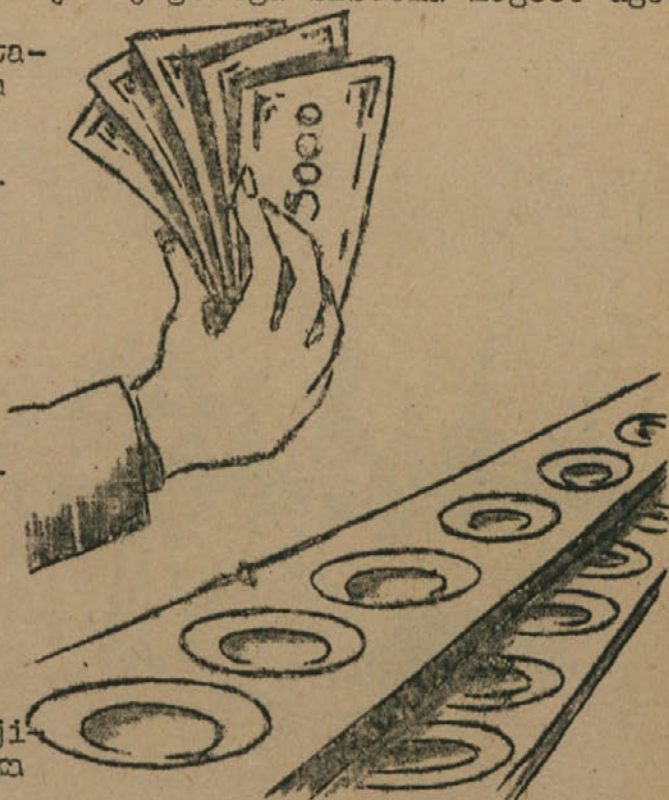
Že takoj po uveljavitvi novega tarifnega pravilnika se je pokazalo, da bo treba zahtevati popravke. Popravki se predvsem nanašajo na število delavcev, ki so zaposleni na posameznem delovnem mestu. Gre namreč za to, da nimamo priznanega minimalnega osebnega dohodka za delovna mesta, kjer je zaposlenih večje število delavcev, kot pa jih predvideva tarifni pravilnik. Razen tega je potrebna ustanovitev nekaterih novih delovnih mest. Predlagane spremembe je delavski svet potrdil in bi tako TP za to leto ostal tak, kot je, ker se spremembe lahko opravijo le enkrat po poteku 6 mesecev.

Božo Lukman.

VEČJI USPEH - VEČJI ZASLUŽEK.

O nagrajevanju po učinku in o tarifni politiki v našem podjetju je bilo že sicer nekaj napisanega v našem glasilu, vendar pa ne toliko, kolikor pozornosti zasluži ta problematika. Zato bomo na tem mestu na kratko podali nekaj misli o pozitivnih in negativnih straneh tarifnega sistema, kateri je bil osvojen z letošnjim tarifnim pravilnikom, pravilnikom o normah in akordih ter pravilnikom o premijah, katere je bilo v tej kratki dobi funkcioniranja njegovega sistema mogoče ugotoviti.

V primerjavi s starim načinom delitve osebnega dohodka je nov sistem brez dvoma naprednejši in stimulativnejši, saj omogoča skoraj vsakemu članu kolektiva za boljše delo tudi boljši zaslužek. To velja v prvi vrsti za tiste delavce, ki so zaposleni v oddelkih osnovne proizvodnje, kjer je mogoče delovni učinek točno meriti. Rezultati zadnjih mesecev kažejo, da je osnovni namen novega sistema, to je: povečani zaslužek na osnovi povečane produktivnosti vsaj v teh oddelkih dosežen. Vežava režijskih delavcev in del uslužbencev na preseganje plana dohodka sicer ne predstavlja zanesljive mere nagrajevanja učinka

posameznika, vendar pa je tudi ta način le vzpodbudnejši in stimulativnejši, kot pa je bila linearna delitev viška osebnega dohodka, kakršno smo imeli v minulih letih.

Razumljivo pa je, da novi sistem zahteva še vrsto izpopolnitev in popravkov, kar smo že ob priliki sprejemanja pravilnikov pričakovali. Že takrat smo se zavedali, da novi sistem nagrajevanja predstavlja velik preokret v dotakratni politiki nagrajevanja in da takoj v začetku ne bo brezhibno deloval. V prvi vrsti je potrebno doseči vskladnost norm in akordov med oddelki in med posameznimi izdelki, to velja tudi za normative stroškov. Onemogočiti moramo, da bi posamezniki imeli možnost na račun slabe kvalitete več zaslužiti. V nekaterih primerih je prav zaradi nerealnih meril dela, netočnih normativov in slabe kvalitete izdelave prišlo do nepovsem upravičenih zaslužkov in negodovanj sodelavcev. Pri reševanju teh neskladnosti inajo predvsem vodje oddelkov posebno veliko vlogo. Vsaka sprememba načina dela skoro vedno terjaja spremembo meril dela in normativov. Vodje oddelkov tega ne smejo izgubiti iz vida in so dolžni poskrbeti, da se te spremembe registri-
rajo in upoštevajo.

Delavski svet podjetja je pred kratkim postavil komisije, katerih naloga je, da stalno proučujejo nov način nagrajevanja, zbirajo material o tovrstni problematiki ter po temeljiti proučitvi tega materiala predlagajo zaključke. Ti zaključki se bodo, kolikor to dopuščajo določila pravilnikov, osvojili že med letom, kolikor pa ne, pa ob priliki sestave novih pravilnikov, kateri se bodo, kakor kaže, sestavljali že v nekaj mesecih. Do takrat moramo celoten plačilni sistem proučiti tako dobro, da bo po popravkih za vsakogar pravičen in da bo v celoti realiziral geslo "za večji uspeh - večji zaslužek".

Franjo Tilinger

PARTIZANSKI ROG.

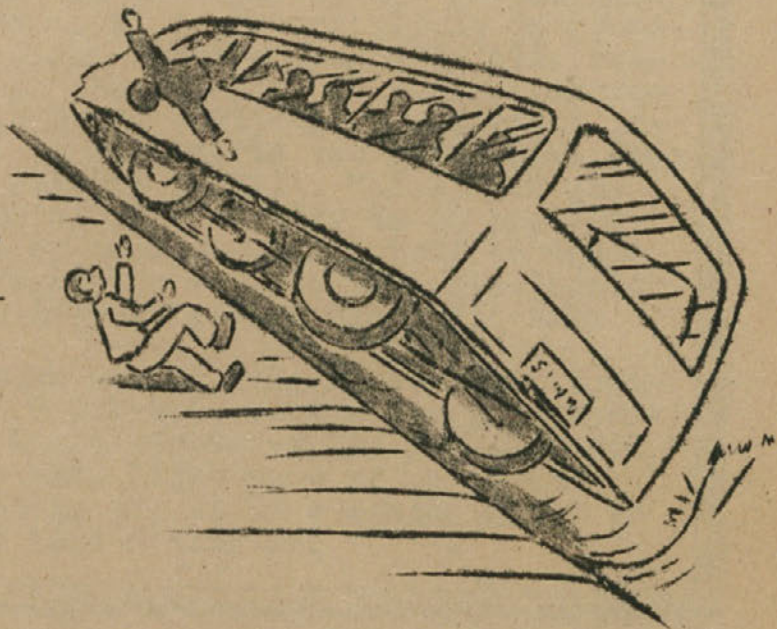
Zazvonil je telefon in pri aparatu se oglasi novinar "Jurček". Vabi me in me opozarja, da sem kot nekdanji funkcionar dolžan obiskati proslavo SKOJ, ki je posvečena obletnici iniciativnega zbora Zveze slovenske mladine, ki je bil 17. maja 1943 leta na Podstenicah v Roških gozdovih.

Odhod je bil določen za 15. uro in le z malo zamude smo s ploho vred odrinili proti Dolenski. Vožnja je bila kar prijetna in razpoloženje izvrstno. Še posebno lepo se je bilo voziti po novi AVTOSTRADI od Krškega do Novega mesta mimo prelepih otočkov, ki jih vidimo okoli Otočca. Med Novim mestom in Toplicami pa se nam je pripetila nesreča. Naš avtobus se je na rahlem klanecu srečeval z

z osebnim avtonobilom Fiat 600, ki ga je opravljala neka tovarišica, in pri tem zdrknil v obcestni jarek ter tako naslonjen na obcestni breg drčal še ca. 20 m. Ko se je ustavil, smo ugotovili, da ne moremo ven, ker leži avtobus z vrati naslonjen k bregu. Uspelo nam je zlesti skozi okno, ki je pred šoferjevo. S skupnino nočni smo ga spravili zopet na cesto. Žal nam je bilo zaradi šoferja, saj je bil avtobus na desni strani zaradi nezgode nočno poškodovan.

V Toplicah so nas sprejeli in po polurnem postanku spustili proti Rogu. Cesta nas je nekaj časa vodila po slikoviti dolini, potem se je začela nočno vzpenjati. Ko se voziš v Rogovo višine, si nad lepoto gozdov vznemirjen. Vse je tako lepo poraslo z nahom in gozdnim cvetjem in zdi se ti, da si v narodnem parku. Rog ne hrani samo bogatih gozdov in pragozdov, lepote livad, pobočij itd.; temveč je zgodovinski sponenik v vsej svoji veličini iz časa osvobodilnega gibanja.

Mladina, bivši SKOJEVCI, borci in drugi iz vse Slovenije so se zbrali na enen od pobočij Roga in svečano proslavili obletnico rojstva mladinske organizacije. V soboto zvečer smo prišli že skoraj vsi stari mladinski aktivisti in skojevci. Nešteti objeni s starimi znanci so dokaz, da jih je v času vojne in po njej družila nočna tovariška ljubezen, ki je bila ustvarjena v borbi in pozneje pri napornem aktivističnem delu. V veselju razpoloženju so se stari znanci pogovarjali najprvo o tem, kaj sedaj delajo, ko že niso več mladinci in kako je bilo v času velikih mladinskih delovnih akcij in uspehov, ki jih je mladina v prvih letih po vojni dosegla.

Nikomur ni bilo žal, da je prišel na Rog. Vsi so si še naslednji dan srečni in nasmejani segali v roke. Sedaj dorasla mladina je ob tabornih ognjih poslušala starčje tovariše, ki so ji pripovedovali o dogodkih iz časa NOB. Vsi so pravili - ko je bila svečanost mimo in ko je bila odkrita sponinska plošča - da se kar boje, če jim ne bo več dano priti v ta naš prelepi "partizanski Rog".

S L O V O

od Reberšakove mame.

Ta mesec smo sprenili na poslednji poti našo dolgoletno delavko in istočasno tudi prosvetno delavko nanico Reberšakovo. V našen podjetju je delala 49 let. Kako priljubljena je bila med sodelavci in vaščani, nam je pokazala številna množica, ki jo je spremljala na njeni zadnji poti. Kljub svoji starosti je bila vedno nasmejana in dobre volje. Ob vsakem pogovoru se je zanimala za življenje v podjetju; posebno rada pa je obiskovala vse prireditve Svobode, katere članica je bila. Videli smo jo, kako je sedela za mizo in uživala ob pogledu na zabavajočo se mladino včasih tudi do zgodnjega jutra. Verjetno se je takrat sponinjala svojih mladih let, ki gotovo niso bila tako brezskrbna.

Njena smrt nas je zelo iznenadila. Vedeli smo, da je v bolnici, vendar smo pričakovali, da se bo kmalu zdrava vrnila med nas. Med nami je ne bo več, kljub temu pa se je bono vedno sponinjali, saj si je s svojim delom in življenjem to tudi zaslužila.

ALI ŽE VESTE

- da letos nismo uspeli skleniti učnih pogodb z vajenci za vsa prosta mesta;
- da smo dobili od mednarodne tehnične pomoči odobreno študentsko stipendijo za trimesečno prakso v Angliji ali Nemčiji;
- da ima Občinski ljudski odbor Žalec ca. 120 uslužbencev (skupno s krajevnimi uradi) in da se bo s prenašanjem pravic in pooblastil to število še povečalo;
- da se pri vseh krajevnih uradih ustanovijo oz. na zborih volivcev izvolijo poravnalni sveti, ki bodo reševali spore med državljanji, organizacijami, uradi itd.

PORAVNALNI SVET

- da bomo na delovnih mestih, kjer lahko delajo invalidi, morali zaposliti le-te, delavce zaposlene na teh delovnih mestih pa bomo morali prenesti drugam;

- da nekateri novinarji dajejo naši okrasni keramiki kar čudna in vsestranska svojstva. Tako bi po njih mnenju uporabljali vazo 153 tudi za dežnike - seveda nokre. Poizkusite še vi, morda se bo pa stvar obnesla in bomo dali ta predlog patentirati - vazo pa bomo preimenovali iz 153 na 1980 - dežoabstraktizen;

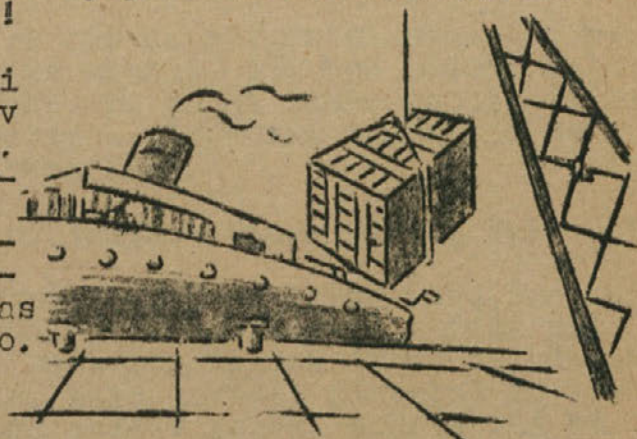

- da je bilo letos v mesecu juniju najvišje stanje delovne sile, in sicer 485 delavcev in vajencev;

- da je obveza o udarnišken delu - ki so jo dali vsi člani kolektiva - v teku realizacije in da je pri novi restavraciji že precej materiala pripravljenega za začetek gradnje;

- da je bil dne 11.8.1959 dosedanji predsednik občinskega ljudskega odbora tov. Rančigaj razrešen predsedniške funkcije. Za novega predsednika je bil izvoljen tov. Tone Delak, direktor Komunalne banke Žalec. Tov. Rančigaj je bil dolgotletni aktivist in je vse skozi opravljal zelo odgovorne funkcije na Okrajnem ljudskem odboru in Trgovski zbornici, kar ga je živčno izčrpalo. Na njegovem novem službenem mestu mu želimo obilo uspehov!

- da bomo izvozili v Belgijski Kongo cca. 480.000 krožnikov v vrednosti 34.000.000.-din. Plačilo bo izvršeno v dolarjih, in sicer 0,72 \$ za ducat. Krožniki lool bodo slikani v dekorju PB v eni barvi. Ta pošiljka pomeni za nas skoro dvomesečno proizvodnjo. Izvoznik je "Kenikalija", Zagreb.

- da je v Zagrebu izšla pred kratkim prva številka publikacije "Steklo - porcelan - keramika". To je prva tovrstna publikacija v naši državi, katera se bo bavila s tehnično in komercialno problematiko stekla, porcelana in keramike pri nas. Določeno je, da bo nekaj časa izhajala 1/4 letno, kasneje pa vsaka dva meseca. Letna naročnina je 2.000.- din. Potrebna bi bila za vsakogar od nas, vendar moramo priznati, da je za naše možnosti predraga.

HUMOR V DELOVNI OBLEKI.V AMBULANTI.

SESTRA: Prosim naslednji!

Janko vstane in vstopi. Ko pride v ordinacijo se začudeno zagleda v žensko postavico in vpraša: "Kje je pa zdravnica"?

ZDRAVNICA: "To sem vendar jaz".

JANKO: "To skoraj ni mogoče, saj vendar poznam zdravnike obeh spolov, kar jih premore celjski okraj. Vas pa še nisen videl".

ZDRAVNICA: "Če se tudi stalno sučete okoli zdravnikov, Van ne moren verjeti, da bi vse poznali".

JANKO: "Le verjenite mi. Pri nas se zdravniki stalno menjajo in če bo šlo tako naprej, jih bom poznal celo iz vse Slovenije. Potem pa se mi lahko zgodi, da me zaradi dobrega znanstva z zdravniki imenujejo za sekretarja za Zdravstvo LRS".

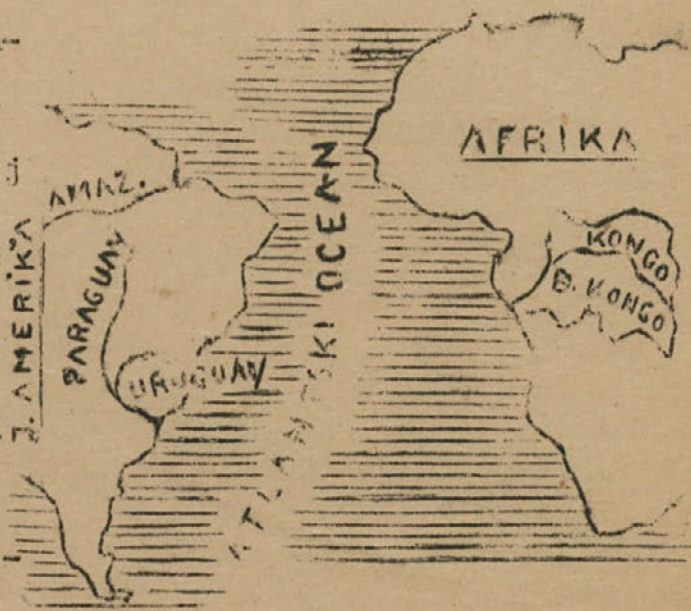
ZDRAVNICA: "Tega strahu nikar ne inejte, Sicer pa kaj Vas boli"?

JANKO: (Malo ponisli in pravi:) "Ker se boste verjetno tudi Vi naše ambulante kmalu naveličali, bi začela pri želodcu, ki ne boli vsak ponedeljek in se to včasih potegne tja do srede. Nato nastopi glavobol in vrtoglavica, ki me nuči celo v petek. Sobota naj bi bila počitek, da popolnoma okrevan, nato bi bil 7 dni sposoben za delo, potem bi vso stvar spet ponovila, seveda če boste še tu. Sicer se bom obrnil na Vašega naslednika".

ZEMLJEPIŠNO ODKRITJE.

Na nekem sestan-
ku poroča poročevalec o
uspešnosti poslovanja pod-
jetja in med drugim pravi:
"Izvoz se dobro razvija, saj
izvažano že v vrsto držav
kot so n. pr.: Malta, Tunis,
Egipt in Urugvajski Kongo".

Med poslušalci
(večina je bila z mislini
odsotna in je bilo zapos-
lena s tem: ali bo dež ali
ne, se bodo šli kopati ali
na delo na polje itd.) se
Tinček in Tonček zdranita
in se med njima razvije ta-
le pogovor:

Tinček: "Ne vem ali sem dobro slišal, da je poroče-
valec rekel Urugvajski Kongo? Veš vrtnar in vrtnar, pa se, ne
moren spomniti, kje bi bil ta kraj".

Tonček: "Zastonj vrtaš, tu gre namreč za dva kraja
in ne za enega in sicer za Urogevej, najmanjšo državo južne
Amerike, ki leži ob Atlantskem oceanu ob zalivu La Plata, in
Kongo, deželo ob Srednji Afriki, ki je dobila ime po reki
Kongo, dolgi 4.377 km in je po količini vode druga na svetu.
Belgijci so ji iz "ljubezni" dodali še svoje ime in jo tako
imenujejo Belgijski Kongo, ki uživa "kolosalno" kolonialno
ureditev.

Tinček: "Veš norda je poročevalec gledal perspek-
tivno in predvideva glede na atomsko sposobnosti konglomerat
teh dveh celin. Vidiš in tako lahko to postane nov zemljepiš-
ni pojem".

TRINAJSTA PLEČA.

- Fran: "Veš Žan, še ga bova pila. Predsednik upravnega odbora
nam je zagotovil trinajsto plačo!"
- Žan: "Beži, beži, kako moreš biti tako naiven in vse
jeti, ko sam veš, da smo vse sredstva iz čistega do-
hodka namenjena za plače, uporabili za premije".
- Fran: "Na lastna ušesa sem slišal in to na sestanku - vendar
nam ni lagal!"
- Žan: "Kaj si pravzaprav slišal?"
- Fran: "Rekel je, da bomo dobili za sedmi mesec drugega pol-
letja presežek in če je tako, potem bomo gotovo pri-
šli tudi za ta mesec eno plačo!"

Ureja uredniški odbor: Odgovorni urednik Božo Lukman.
Izdaja Keramična industrija Liboje — Celje.
Prispevke dostavljajte odgovornemu uredniku. Rokopisov ne vračamo.